

Лазарєва С.Ф.,
к.е.н, доцент,
Мартинюк В.С.,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ЯК ПЕРЕДУМОВА СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Сьогоднішній бізнес живе в реальності, де змінюється все: від вартості сировини до умов на ринку. Постачання зриваються, попит коливається, а конкуренти постійно підштовхують до змін. У таких умовах просто бути ефективним уже недостатньо — потрібно ще й швидко адаптуватися. Саме поєднання ефективності з гнучкістю дозволяє підприємству не лише виживати, а й розвиватися.

Цифрова автоматизація — один із найпотужніших інструментів, який допомагає зберігати цей баланс. Вона дає змогу оперативно бачити, що відбувається в компанії, уникати дублювання роботи, зменшити час на рутину. Ідеться не лише про швидкість, а про впевненість: коли є дані, є й контроль — навіть у моменти, коли ситуація навколо змінюється щодня.

Центральну роль тут відіграють ERP-системи. Вони об'єднують ключові сфери управління — фінанси, логістику, кадри, клієнтів — у єдину цифрову систему. Особливо зручно, коли ERP працює в хмарі: тоді вона легше масштабується, дешевша в обслуговуванні і краще підходить для гнучкої роботи [1].

Але варто пам'ятати: разом із плюсами з'являються і нові виклики. Це і питання кібербезпеки, і ризики технічних збоїв, і проблема втрати даних [2]. Тому автоматизуватися варто не хаотично, а з розумінням, що це — стратегічне рішення, яке потребує якісного впровадження.

Стійкість — це не про те, щоб усе залишалося як є. Це про вміння змінюватися вчасно, не втрачаючи при цьому контроль і якість. Саме такі компанії витримують натиск змін і не втрачають темпу в найскладніші періоди.

Під економічною стійкістю мають на увазі здатність підприємства зберігати цілісність, фінансову рівновагу та здатність до розвитку навіть за умов зовнішніх чи внутрішніх криз. У літературі виділяють різні групи чинників, що на це впливають: зовнішні (економічна ситуація, податкова політика, конкуренція), організаційні (управління, структура, культура) та технологічні (автоматизація, цифрова готовність) [3].

Наприклад, швидкість ухвалення рішень, наявність чіткої фінансової політики, професійність працівників, прозора комунікація та інтегровані цифрові рішення можуть суттєво посилити здатність компанії реагувати на кризові ситуації [4]. На рис. 1 наведено основні групи чинників, що формують економічну стійкість підприємства.

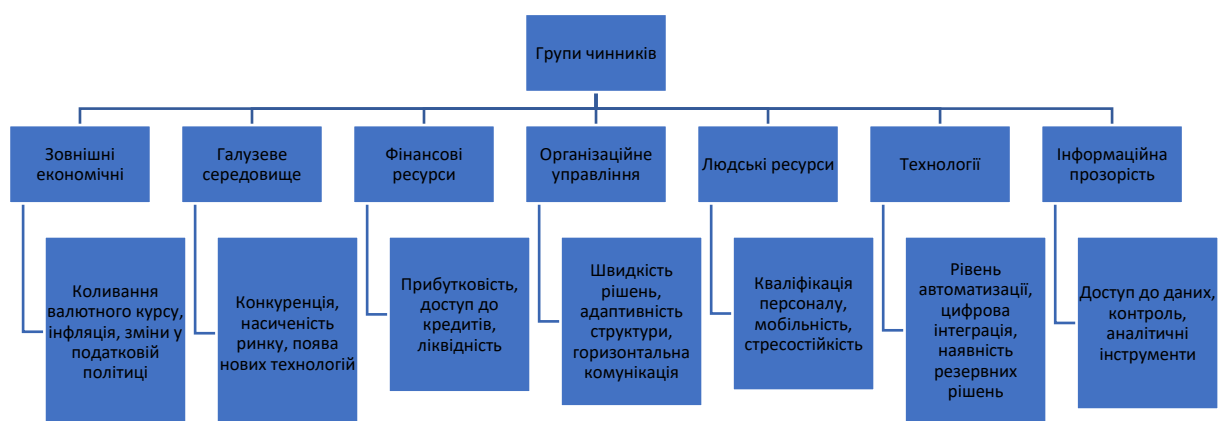

Рис. 1. Основні групи чинників, що впливають на економічну стійкість підприємства

Складено на основі узагальнення підходів [3; 4].

Стійкість компанії не з’являється сама по собі — за нею стоїть щоденна управлінська робота. Це і вміння раціонально використовувати наявні ресурси, і звичка зважено підходити до ризиків. Усе це формує ґрунт, на якому цифрові інструменти — ERP, ЕДО та інші — стають не модними «фішками», а продовженням здорової управлінської логіки. Їх цінність не в самій наявності, а в тому, як вони допомагають бізнесу працювати стабільно й передбачувано.

Підприємство не зможе залишатися стійким, якщо всередині — плутанина в обліку, затягнуті погодження або розрізнені джерела інформації. Це не просто незручно — це небезпечно для керованості. І саме тому системи автоматизації — насамперед ERP та електронний документообіг — сьогодні розглядаються як ключові інструменти для підтримки життєздатності бізнесу.

ERP дозволяє зібрати фінанси, логістику, закупівлі, персонал, виробництво та аналітику в єдине цифрове середовище. У результаті керівник бачить не окремі ділянки, а всю картину одночасно: що відбувається на виробництві, як розподіляються ресурси, де виникають «вузькі місця», і може швидко реагувати [3]. Особливо це важливо в періоди навантаження або нестабільності — коли кожна хвилина і кожен відсоток ефективності має значення.

Але важливо розуміти: просто встановити ERP — недостатньо. Результат залежить від того, як вона впроваджена. Наскільки зручною вона буде для персоналу? Чи відповідає вона реальним внутрішнім процесам? Чи відчують працівники підтримку керівництва? [4]. Без продуманої адаптації та навчання ERP може залишитися просто дорогою, але неефективною оболонкою.

Другий важливий інструмент — електронний документообіг. Він дозволяє компаніям відмовитися від паперових погоджень, прискорити передачу інформації між відділами, зменшити кількість помилок і уникнути втрат документів. В умовах, коли час і точність мають вирішальне значення, це стає критичним чинником [5].

Крім того, ЕДО підвищує прозорість: кожна дія з документом фіксується, а доступ до даних можна регулювати залежно від повноважень. Це створює більше довіри всередині колективу і зменшує ризики зловживань. Для підприємств, які працюють у сфері логістики, виробництва чи держзакупівель, це вже не перевага — це стандарт.

У підсумку, ERP та ЕДО не гарантують абсолютну стійкість, але створюють цифрову основу, яка робить компанію більш керованою, прозорою і готовою до дії навіть тоді, коли обставини змінюються щодня.

Адаптивність і ефективність — це не просто модні терміни, а щоденна потреба для підприємств, які хочуть зберігати стабільність і зростати в мінливих

умовах. Гнучкість у рішеннях, чіткість у процесах, мінімізація втрат часу та ресурсів — усе це формує основу стійкості бізнесу. ERP-системи та електронний документообіг допомагають саме в цьому: вони не тільки пришвидшують роботу, а й додають прозорості, точності та передбачуваності. Коли дані зібрані в одній системі, документи не губляться, а процеси рухаються без затримок — підприємство отримує реальну конкурентну перевагу. Цифрова автоматизація не усуває всі ризики, але вона значно посилює здатність підприємства діяти впевнено — і в стабільні періоди, і в моменти криз. Саме тому вона має розглядатися не як технічне оновлення, а як інвестиція в життєздатність компанії.

Список використаних джерел

1. Salih, S., Hamdan, M., Abdelmaboud, A., & Others. (2021). Prioritising organisational factors impacting cloud ERP adoption and the critical issues related to security, usability, and vendors: A systematic literature review. *Sensors (Basel)*, 21(24), 8391. <https://doi.org/10.3390/s21248391>
2. Pope, J. A. (2024). Risk management: EHR use and emerging risks. *Innovations in Clinical Neuroscience*, 21(4–6), 31–33. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC11208011/>
3. Kovpaka, A., Saukh, I., & Pavlova, S. (2022). Peculiarities of using ERP- and CRM-systems for automation of enterprise management. *Economics Management Innovations*, 1(30). [https://doi.org/10.35433/ISSN2410-3748-2022-1\(30\)-7](https://doi.org/10.35433/ISSN2410-3748-2022-1(30)-7)
4. Jo, H., & Park, D.-H. (2023). Mechanisms for successful management of enterprise resource planning from user information processing and system quality perspective. *Scientific Reports*, 13, Article 12678. <https://doi.org/10.1038/s41598-023-39787-y>
5. Primo, H., Bishop, M., Lannum, L., & Others. (2019). 10 steps to strategically build and implement your enterprise imaging system: HIMSS–SIIM collaborative white paper. *Journal of Digital Imaging*, 32(4), 535–543. <https://doi.org/10.1007/s10278-019-00236-w>